

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Záruka za jakost vs. Práva z vadného plnění v NOZ

Jednou z otázek, které vyvstaly z přijetím nového občanského zákoníku, bylo, zda i nadále platí dvouletá zákonná záruka pro uplatnění práv z vadného plnění z kupní smlouvy. V řadách odborné veřejnosti i v médiích se totiž objevily názory, že NOZ dvouletou záruku z předchozí právní úpravy nepřejímá a práva kupujících – spotřebitelů již nebudou chráněna stejně, jako tomu bylo v případě koupě uskutečněné do konce roku 2013. Ačkoli takováto tvrzení dementovali jak někteří tvůrci nového občanského zákoníku, tak i vybraní odborníci či politická reprezentace, když ujišťovali o trvání záruky v délce dvou let i s účinností nové právní úpravy, situace nebyla (doposud) dostatečně vyjasněna. Co je tomu příčinou?

TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Zejména je to záměna stěžejních pojmů „záruka“ a „odpovědnost za vady“. NOZ těmto dvěma termínům dává specifický význam a spojuje s nimi rozdílný právní režim. V rámci obecných ustanovení koupě nalezneme úpravu záruky za jakost. Zvláštní úprava je potom zařazena v pododdílu zvláštních ustanovení o prodeji zboží v obchodě, kde je upraveno právo kupujícího z vadného plnění, pokud se vada u spotřebního zboží vyskytne do 24 měsíců od převzetí. Nejasnost přináší zejména výraz „vyskytne se“, kvůli němuž napanuje shoda na tom, zda vada musí existovat již v době převzetí zboží a později se jen projevit, či postačuje, když vada vznikne až po převzetí. Pro úplnost je nutné podotknout, že dle NOZ se zároveň má za to, že vada existovala již v době převzetí, pokud se projevila do 6 měsíců od tohoto převzetí. Důsledkem této právní domněnky je, že kupující nemusí během této půlroční doby způsob vzniku vady prokazovat. Důkazní břemeno leží na prodávajícím, který musí předložit důkaz, že vada zboží bylo v době koupě bezvadné a vada vznikla až následně činností kupujícího. Je otázkou, zda po uplynutí již přechází důkazní břemeno o existenci vady při převzetí zboží na kupujícího. Pokud by tomu tak mělo být, jednalo by se logicky o zásadní zásah do procesu reklamace a postavení kupujících by bylo výrazně zhoršeno. Prokazování existence vady by bylo pro spotřebitele složité a případně také nákladné. Řešení této otázky nepochybně přinese až soudní judikatura.

Zásadní odlišnost mezi zárukou za jakost a odpovědností z vadného plnění spočívá v tom, že záruka nevzniká při koupi automaticky ze zákona, ale k její existenci je nezbytné dohoda stran, respektive prohlášení ze strany prodávajícího o poskytnutí záruky. Většinou bude takové prohlášení prodávajícího obsaženo v kupní smlouvě, obchodních podmínkách, reklamačním řádu, popř. záručním listě. Dle § 2113 NOZ může být uvedena i obalu zboží nebo v reklamě. Délka záruční doby není zákonem vzhledem k její dispozitivnosti stanovena, je tak na prodávajícím, po jak dlouhou dobu bude kupujícímu případně garantovat bezvadné fungování zakoupeného zboží.

Záruka se od odpovědnosti za vady liší dále tím, že v jejím případě není rozhodující, zda vady existovaly již v době přechodu nebezpečí škody na zboží, ale podstatný je výskyt vady v záruční době.

Záruka za jakost je také specifická tím, že ji lze uplatnit pouze ve vztahu k určitým, specifickým vlastnostem zboží. Záruka tak funguje jako jakýsi „bonus“ k zákonným právům z vadného plnění.

Nová zákonná úprava práv z vadného plnění měla přinést větší právní jistotu do této oblasti. Sjednocením právní úpravy v NOZ však, jak vyplývá i z výše uvedeného, došlo spíše k větší nejistotě, jak k tomuto právnímu institutu přistupovat a jaké důsledky z něj stranám plynou. Bude teď především na soudech, aby v rámci své rozhodovací činnosti naznačily návod, jak mají spotřebitelé při uplatňování svých práv vůči prodávajícímu postupovat.

Mgr. Václav Kučera

[TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Trojanova 12
120 00 Praha 2

Tel.: +420 224 918 490

Fax: +420 224 920 468

e-mail: ak@iustitia.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)
- [Mimosmluvní odměna při společném zastupování více osob](#)
- [Nepřiznané koalice](#)
- [Společnost s podíly 50:50 - právní rizika patových situací a jejich smluvní řešení](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 34: Jednání za společnost - prokura](#)